

Vertrouwelijk

De heer [melder]

Per (versleutelde) e-mail: [e-mailadres melder]

Tuchtrecht Banken
Beursplein 5
1012 JW Amsterdam

Postbus 3861
1001 AR Amsterdam

+31(0)20 760 80 90
info@tuchtrechtbanken.nl
www.tuchtrechtbanken.nl
kvk 62964410

Datum

Amsterdam, 17 juni 2025

Betreft

Uw melding 4629

Onderwerp

Beslissing Algemeen directeur

Geachte heer [melder],

In april 2021 hebt u bij Tuchtrecht Banken een melding ingediend tegen (oud-)leden van de Raad van Bestuur (hierna: RvB) en de Raad van Commissarissen (hierna: RvC) van [bank] (hierna: de bank). De Algemeen directeur van Tuchtrecht Banken heeft naar aanleiding van de melding een onderzoek ingesteld, één en ander als bedoeld in artikel 2.1.3.1 van het Tuchtrechtreglement Bancaire Sector (hierna: het tuchtrechtreglement). Dat onderzoek is inmiddels afgerond. Middels deze brief informeer ik u over de beslissing van de Algemeen directeur naar aanleiding van de onderzoeksuitkomsten.

Alvorens daaraan toe te komen, volgt hieronder echter eerst een kernachtige weergave van uw melding, gevolgd door een korte schets van het verloop van het onderzoek en van de daaruit naar voren gekomen meest in het oog springende feiten, en voorts nog gevolgd door een korte uiteenzetting van het tuchtrechtelijk beoordelingskader.

Melding

Uw melding ziet – kort weergegeven – op het volgende.

In april 2021 kwam in het nieuws dat het Openbaar Ministerie (hierna: het OM) en de bank een schikking voor 480 miljoen euro hadden getroffen. Dit betrof een (straf)transactie naar aanleiding van de constatering door het OM dat de bank jarenlang en structureel tekort is geschoten in de uitvoering van de poortwachtersrol die op haar als financiële instelling rust uit hoofde van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Door dit (jarenlange en structurele) tekortschieten van de bank in de naleving van de Wwft hebben verschillende klanten die criminele activiteiten ontplooiden langdurig misbruik van de rekeningen en diensten van de bank kunnen maken, aldus het OM. Ter afdoening van deze (strafrechtelijke) verwijten jegens de bank heeft het OM haar een transactie ter hoogte van voornoemd bedrag van 480 miljoen euro voorgesteld. De bank heeft die door het OM aangeboden transactie geaccepteerd.

De bekendmaking van deze transactie was voor u aanleiding om een melding in te dienen bij Tuchtrecht Banken. U stelt zich daarin – kort samengevat – op het standpunt (a) dat de

tekortkomingen van de bank in de uitvoering van haar poortwachtersrol strijd met (gedragsregels 1, 2 en 4 van de gedragscode verbonden aan) de bankierseed opleveren, (b) dat de betrokken (oud-)bestuurders en (oud-)commissarissen van de bank daarvoor verantwoordelijk althans “*in tuchtrechtelijke zin aansprakelijk*” zijn omdat zij kort gezegd niet voldoende handelend hebben opgetreden en (c) dat gelet hierop zij ook zelf (diverse gedragsregels verbonden aan) de bankierseed hebben overtreden. In uw melding hebt u dit standpunt (nader) toegelicht, één en ander als bedoeld in artikel 2.1.1 (slotpunt) van het tuchtrechtreglement.

Onderzoek

De Algemeen directeur is zijn naar aanleiding van uw melding geïnitieerde onderzoek begonnen met het bestuderen en analyseren van het “*Feitenrelaas Guardian*”, opgesteld door het OM en in april 2021 gepubliceerd op de website van het OM, gevolgd door het bij de bank opvragen van (nadere) informatie. De Algemeen directeur heeft die bij de bank opgevraagde informatie ook verkregen. In de verdere loop van het onderzoek zijn nog diverse informatieverzoeken uitgezet en heeft zich een (onderzoeks)dossier gevormd van aanzienlijke omvang. Het laatstelijk toegevoegde stuk is ontvangen op 6 februari 2025. Ook zijn, ter inzage van (specifieke) informatie, meerdere bezoeken aan de bank gebracht. Verder zijn er (hoor)gesprekken gevoerd (laatstelijk op 12 september 2024). Daarvan zijn gespreksverslagen opgesteld. Het schriftelijke (onderzoeks)dossier heeft als reeds gezegd zijn eindvorm en -omvang gekregen op 6 februari 2025.

De (voor de beoordeling) meest in het oog springende feiten die de Algemeen directeur op basis van zijn onderzoek heeft kunnen vaststellen, zijn – heel kort gezegd – als volgt:

- Toen de bankierseed en het daaraan verbonden bancaire tuchtrecht hun intrede deden (startpunt voor de tuchtrechtelijke beoordeling), waren bij de bank al de eerste signalen binnengekomen (aanschrijvingen door toezichthouder DNB) dat de uitvoering van de uit de Wwft voortvloeiende poortwachtersrol tekortschoot bij haar businesssonderdeel Private Banking Nederland.
- De bank heeft naar aanleiding daarvan een – op dat businesssonderdeel betrekking hebbend – herstel- en verbetertraject op touw gezet.
- Vervolgens is de bank in de loop der tijd trapsgewijs geconfronteerd met signalen van tekortkomingen in de uitvoering van de uit de Wwft voortvloeiende poortwachtersrol (ook) bij andere businesssonderdelen.
- Dat is toen aanvankelijk telkens geadresseerd en opgepakt middels een herstel- en verbetertraject per businesssonderdeel.
- Maar uiteindelijk bleek dat het tekortschieten van de bank in de uitvoering van de uit de Wwft voortvloeiende poortwachtersrol een zodanig breed bereik had dat eind 2018 is besloten tot (kort geduid) een gecentraliseerde aanpakmethode middels lancering van het zogeheten *Detecting Financial Crime*-programma (DFC). Dit programma is per 1 januari 2019 van start gegaan en bleek zagezegd het eindstation van het pad naar een oplossing voor de problematiek ter zake van de tekortkomingen in de uitvoering van de poortwachtersrol.
- Parallel aan het tuchtrechtelijk onderzoek dat de Algemeen directeur naar aanleiding van de melding heeft verricht, heeft er met betrekking tot enkele oud-bestuurders van de bank ook een strafrechtelijk onderzoek van het OM gelopen. Dit richtte zich kort gezegd op de vraag of hun in strafrechtelijke zin kan worden verweten niet voldoende handelend te hebben opgetreden tegen het (strafbare) tekortschieten van de bank in de uitvoering van de poortwachtersrol, oftewel – korter gezegd nog – op de vraag of die oud-bestuurders strafbaar feitelijk leidinggeven kan worden verweten. In december 2024 heeft het OM een nieuwsbericht gepubliceerd, kort gezegd erop neerkomende dat het OM na zeer omvangrijk onderzoek concludeert dat die vraag ontkennend dient

te worden beantwoord en dat het OM de strafzaken tegen de oud-bestuurders derhalve seponereert.

Bij zijn beoordeling of dit feitenbeeld aanleiding voor eventuele *tuchtrechtelijke* verwijten jegens (oud-)leden van de RvB en/of RvC geeft, dient de Algemeen directeur het hierna beschreven beoordelingskader toe te passen. Dit beoordelingskader vindt zijn wortel in artikel 3:17c van de Wet op het financieel toezicht (Wft).

Beoordelingskader

Het (bancair) tuchtrecht kent een eigen (zelfstandig) toetsingskader en dit bestaat dus naast het toetsingskader van (bijvoorbeeld) het strafrecht. Tuchtrecht en strafrecht dienen ook verschillende doelen.

Het doel van Tuchtrecht Banken is om banking professionals aan te spreken op gedrag in strijd met de bankierseed en de daaraan verbonden gedragsregels. Deze gedragsregels schrijven voor hoe een banking professional zich behoort te gedragen in de uitoefening van diens beroep. Tuchtrecht Banken is de onafhankelijke instantie die toetst of het gedrag van een banking professional in lijn met deze gedragsregels is. Zo wordt gewaarborgd dat een banking professional zich houdt aan de normen en waarden waar de beroepsgroep voor staat, zoals integriteit en zorgvuldigheid. De banking professional wordt persoonlijk aangesproken op normschendend/normafwijkend gedrag. Daarbij kan, indien dat aansluit bij de ernst van dat gedrag, sanctionerend worden opgetreden, door tuchtmaatregelen op te leggen (de maatregelen opgesomd in artikel 5.6.2.1 van het tuchtreglement). Echter, het bieden van leereffecten voor de individuele banking professional en de beroepsgroep als geheel vormt ook een belangrijk aspect van het bancaire tuchtrecht. Het strekt kortom dus mede tot kwaliteitsbevordering.

Dat het bancaire tuchtrecht uitsluitend ziet op het persoonlijke gedrag van een banking professional, betekent dat van zoiets als een 'tuchtrechtelijke risicoaansprakelijkheid' dus geen sprake kan zijn. Hiermee wordt kort gezegd bedoeld dat de (enkele) omstandigheid dat de bank als instelling is tekortgeschoten in de uitvoering van een wettelijke taak (op zichzelf) nog niet maakt dat (ook) *in tuchtrechtelijke zin* (lees: in gedragsrechtelijke zin) verwijten te maken zijn jegens (individuele) bankfunctionarissen die voor het functioneren van de bank een functionele eindverantwoordelijkheid droegen. Tuchtrechtelijke verwijten kunnen alleen worden gemaakt als het (persoonlijke) *gedrag* van die bankfunctionarissen daartoe aanleiding geeft. Dat is wat de Algemeen directeur, naar aanleiding van de door u ingediende melding, heeft onderzocht. Dit resulteert thans in de navolgende beslissing ex artikel 2.2.1 van het tuchtreglement.

Beslissing

Gezien hetgeen uit het onderzoek naar voren is gekomen, ziet de Algemeen directeur onvoldoende aanleiding voor een tuchtklacht en gaat hij over tot sluiting van het dossier. Ter toelichting het volgende.

Aangezien het bancaire tuchtrecht als gezegd uitsluitend ziet op een toetsing van gedrag, stelt de Algemeen directeur hier voorop dat de signalen, bedoeld op de vorige pagina (en waarmee de bank als gezegd trapsgewijs werd geconfronteerd), steeds zijn geadresseerd en opgepakt middels herstel- en verbetertrajecten. Daaruit volgt dat steeds inspanningen zijn verricht om de tekortkomingen die werden gesignaleerd te verhelpen.

Het (enkele) gegeven dat het kort gezegd steeds decentrale herstel- en verbetertrajecten betrof en dat die achteraf onvoldoende effectief bleken, maakt niet dat het tuchtrecht in beeld komt. Dat kan echter anders worden, indien op voorhand kenbaar (voorzienbaar) was dat die decentrale herstel- en verbetertrajecten onvoldoende effectief zouden zijn dan

wel anderszins kan worden gesproken van onvoldoende zorg betrachten¹ in – kort gezegd – het besluitvormingsproces aangaande het adresseren en verhelpen van de gesignaleerde tekortkomingen. Uit het onderzoek zijn geen zaken naar voren gekomen die in die richting wijzen. Zo zijn er geen indicaties gevonden dat is geknepen op budget of anderszins 'business boven compliance' is gesteld.

De vraag die zich in deze kwestie al met al ten slotte nog aandient, is of mogelijk reeds spoediger op het spoor van een gecentraliseerde aanpakmethode had kunnen worden geraakt. Naar het oordeel van de Algemeen directeur kan echter ook in dat vraagstuk onvoldoende aanleiding voor het maken van tuchtrechtelijke verwijten worden gevonden. Bedacht dient immers (o.m.) te worden (i) dat in die vraag reeds enige *hindsight bias* weerklinkt, (ii) dat de signalen, bedoeld op pagina 2, de bank in de loop der tijd trapsgewijs bereikten en (iii) dat zagezegd het wiel ter oplossing van deze complexe problematiek nog uitgevonden diende te worden. Ofschoon het tuchtrecht en het strafrecht – zoals al eerder aangegeven (zie de vorige pagina) – elk hun eigen toetsingskader hebben, weerklinkt in de eerder bedoelde sepotbeslissing(en) die het OM afgelopen december heeft genomen een soortgelijke slotsom.

Deze gronden maken als gezegd dat de Algemeen directeur onvoldoende aanleiding ziet voor een tuchtklacht en overgaat tot sluiting van het dossier.

Mogelijkheid tot herziening

Als u het niet eens bent met deze beslissing van de Algemeen directeur, kunt u herziening vragen aan de Voorzitter van de Tuchtcommissie. Dit verzoek dient binnen veertien dagen na dagtekening van deze brief te zijn verzonden. U kunt uw schriftelijke en gemotiveerde verzoek e-mailen naar info@tuchtrechtbanken.nl of een brief sturen naar:

Tuchtrecht Banken
T.a.v. de voorzitter van de Tuchtcommissie
Postbus 3861
1001 AR Amsterdam

Mocht u nog vragen hebben over deze brief of de procedure, dan kunt u ons bereiken door te e-mailen naar info@tuchtrechtbanken.nl of te bellen naar + 31 (0)20 760 80 90.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens de Algemeen directeur

mr. M. Bikker
jurist

¹ Vgl. overweging 6.25 (eerste volzin) van de uitspraak van de Commissie van Beroep in de zaken met de nummers 3935, 3943 en 4006 zoals gepubliceerd op de website van Tucht Recht Banken.